

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українському Робітничому Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ТРУБА БРИТІЙСЬКОГО ІМПЕРІАЛІЗМУ.

Як бачимо, то МекДоналд, "інтелектуал" Бритійської Парті Праці, говорив не тільки в Торонто, але говорив і в Мон-треалі. Так говорив, як не завжди потрапити говорити навіть прем'єр Баддінгхем. І ще раз треба повторити, що — праві були індуські делегати на всеімперській "робітничій" конференції, коли сказали, що для індуського пролетаріату й селянства Бритійська Парті Праці гірша, як консервативна, або ліберальна. Бо від останніх двох вони знають, чого можна сподіватися, а від мекдоналдівщини навіть не знають чого можна сподіватися.

Перечитавши уривки промови, МекДоналда перед буржуазним Кенедієм Клоуб'ом в Мон-треалі — вже можна сміло сказати, чого треба сподіватися від лідерів Бритійської Парті Праці. Ані слова в його промові не находимо ми про британське робітництво, про робітництво Канади. Загальний зміст промови МекДоналда можна схарактеризувати одним його власним коротким реченням: "Бритійська імперія стоїть над усім іншим на світі".

Через які окуляри дивиться МекДоналд на Канаду? А ось через які:

"Канада, я це моє останнє слово, має перед собою запевнене майбутнє. З бігом років, ваше населення зростає все більше й більше, ваші фабрики все будуть збільшуватися, ви розвинете свій транспорт, ви експлуатуватимете свої сховані багатства... Мої приятелі, нема на землі другої нації, якої майбутнє було-б так запевнене, як наше. Ви загребите багатства, будете мати злишки грошей..."

Одним словом — рай, хоч лягати та умирати.

І далі говорив МекДоналд в тому дусі, далі твердив, що Канада — це рай, а Бритійська імперія — це небо, й нема нічого чистішого на світі понад них". А члени з Кенедієм Клоуб, це його найкращі приятелі на світі, перед якими він відкрив своє серце.

Читаючи ці теревені старого прибуду з П. Інтернаціоналу, порівнюючи зміст його промови з промовами нинішнього ліберального прем'єра Канади, Кінга — то Кінг в порівнянні до МекДоналда — революціонер. Нехочеться просто вірити, щоб лідер все-ж таки робітничої партії, лідер П. Інтернаціоналу скотився до ролі такого завізлого оборонця й апологета імперіалізму. Але факт лишається фактом: наймит гірше свого пана. Зграя лідерів, що гуртуються коло П. Інтернаціоналу, у своїй ненависті до комуністів, до всего, що революційне, до поступу, скотилися в bagno імперіалізму. І не за ними жадує революційне робітництво, але за тим, що ці капіталістичні слуги мають це довкола себе робітничі організації, яких всякими облудними словами задурюють, щоб далі тримати їх слуханими й покориюми капіталістам. В тім якраз шла трагедія. Американські Грін, Луїс, англійські Томаси, МекДоналди — це наймодерніша опора капіталізму, це ті демократи, з яких фашизм рекрутує своїх "героїв". Зрештою, соціал-демократів і їх теперішню роллю найкраще схарактеризував на VI конгресі Комінтерну т. Бухарін. Ми подаємо це на іншому місці.

БУХАРІН ПРО СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТІВ.

В своему докладі на VI Конгресі Комінтерну тов. Бухарін так схарактеризував сучасну соціал-демократію й її роллю:

"За останні роки соціал-демократія проробила глибоку еволюцію. Було-б помилкою, говорючи про соціал-демократію, оцінювати її з тої точки погляду, що вона, скажемо, представляла собою в 1914 році. Соціал-демократія 4 серпня 1914 року (початок війни, коли вона голосувала за війну) — це лише ембріон, лише зародок сучасної соціал-демократії. Сучасно ідеологія соціал-демократії втратила останні рештки навіть квазі-марксистських фраз. Духовно поживою соціал-демократії є тепер мекдоналдівська говорильня, яку він їй достарчає..."

В серпні 1914 року соціал-демократія зрадила марксизм, виступивши на оборону капіталістичної вітчизни. Тепер соціал-демократія є активною силою, що свідомо будує капіталістичну державу. Тепер вона вже не тільки обороняє капіталістичну державу, але й виявляється з капіталістичної точки зору найкріпшим виразником агресивних зазіхань своєї вітчизни.

Хіба нема тепер в Німеччині соціал-демократів, які домагаються колоній для Німеччини? Розуміється, їх є багато і вони цілком отверто ставлять це домагання. В історії німечької соціал-демократії був випадок з Гільфердінгом, коли хемніцький зїзд виключив його з партії за книжку, в якій він загравав такими ідеями. В рідках-же нинішньої соціал-демократії члени її отверто проповідують колоніальну ідею".

І це так, МекДоналд скликав до Лондону всеімперську робітничу конференцію не тому, щоб порадитися з робітниками доміній і колоній, як би то краще боротися проти спільного ворога, британського капіталу, але тому, щоб шляхом угоди закріпити визиск домініяльного й колоніального робітництва британським капіталом. І тому то індуські делегати розкрили МекДоналдові карти й виступили з конференції.

Брехню є, що МекДоналд приїхав до Канади на відпочинок. Коли-б він приїхав сюди на відпочинок, то не виголошував би він щодня своїх промов перед шовіністичними організаціями. Не прислато його також сюди англійське робітництво, про яке він ані слова не згадує у своїх промовах. МекДоналда прислато до Канади англійські капіталісти зміцняти союз між Канадою й Англією, іншими словами, закріпити панування в Канаді англійського капіталу. Бритійські капі-

талісти недавно послали з такою самою місією до Індії Порселла, а зараз до Канади прислати МекДоналда. Так від оборони капіталістичної держави в 1914 році — соціал-демократи прийшли до активного будівництва капіталістичної держави в 1928 році.

НА ДАХУ НОВОГО БУДИНКУ-ПРИЮТУ І СИРОТИНЦЯ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА.

Оглядни будинків і площі представниками українських робітничих організацій разом з власником і посередником. На перелі стоять: зліва — бувший власник Олександр Кембел Майкел, справа менеджер "Сентрал Кембел Іншуренс Компані" Д. Р. Морган. Задній ряд зліва направо: М. Ірван, М. Шатгальський, А. Біленький, М. В. Горбай (посередник при купівлі), Д. Пристані, і Т. Пиллас. (Фотографував т. Д. Лобай)

ПРИЗНАННЯ ГОЛОВНУ ЗАРЯДОВІ Р.З.Т.

Дорогі Товариші!

Перечитавши на місячних зборах нашого відділу новинку в "Укр. Роб. Вістях" про закінчення Вами будинків і 74 акри землі для приюту й сиротинця — ми, члени й членкині асоціаємо Вам щиро-товарисько гратуляцію за Вашу змілу й щирі праці в користь нашої організації та всім тим товаришам в центрі, що працюють в напрямі закінчення цього маєтку. Цей Ваш поступок принесе велику користь нашої організації, він буде великою заохотою всім нам до дальшої праці, він відкриє очі тисячам відсталих робітників і покаже їм шлях до нашої організації. Ми певні, що цю подією разом з Вами радять сім тисяч членів і членкинь Р.З.Т. та все свідоме робітництво й фармерство Канади.

Хай живе й розвивається Р.З.Т. та його працівники! Хай живе єдність і солідарність українських працюючих мас в Канаді!

За відділ Р.З.Т. в Іст Кілдонан, Ман., Г. Покишик, голова зборів, В. Корбет, секретар зборів.

ПРОТИВОЄННА ДІЯЛЬНІСТЬ.

Отце минає 14 років з того часу, як почалася світова різня народів. Хижаки — капіталісти, кинувши між працюючі люд клич: "За оборону вітчизни" — силою погналі робітників і селян на поле різни. На допомогу капіталу стали соціал-зрадники з від пранору П. Інтернаціоналу і він, взявши на себе роллю наганячів, нацькували працюючих одної країни проти другої — а все "в оборону вітчизни". І всі імперіалістичні держави — почавши від Англії й Німеччини, а скінчивши на Румунії й Чорногорії, затравлювали працюючих цим обманним кличем. Мільйони найздоровіших, повних життя й сили робітників та селян кинуто було на поле братовбивчої різни. Кудись запроторили лопи й пасту заповідь "не вбивай", а з хрестом в руках благословляли людей на жривавий бік, мордування, граблення, підпали.

В парі з гуком гармат, таракотінням й свистом машинних криків, з наїжними штиками кидалися люди одні на других, і вимордували себе взаємно. А вислід цієї світової різни, підсумки виграної чи програної — мільйони пошарпаних живцем трунів, заритих в землю; мільйони калік-інвалідів, тих живих свідків-необітків, які снуються наче тіні, вулицями з протягнутою рукою за хлібом; це десятки мільйонів сиріт/вдів й матерей, які примиряють зараз з голоду; це море сліз і крові... Так — це все полишила по собі світова різня народів.

І за що-ж стільки мордів, граблєв, крові? Невже-ж те все діалося в оборону вітчизни? Якоту? Так! Це була війна за вітчизну — але не за батьківщину робітників і селян — а за вітчизну капіталу. Вітчизною-ж капіталу є ринок збуту. Капітал, ограбивши працю робітників, шукав ринку збуту на продукт тієї праці. І в погоні за зиском капітал загнав себе оборонює на оттому самому ринку. Англійські й французькі багатії напустили виперти з товарного ринку Німеччину. Капіталістам тих країн було за тісно жити на товарних ринках. Ім за мало було того зиску, який вони видушували в себе дома і в колоніях з працюючих — і вони його

шукали ще на завойованім ринку продажі визискуваної праці робітника. От за що поплилося стільки робітничої й селянської крові. Уже десять літ проминуло, як ніби війна скінчилася. Навіть день закінчення війни святкують, але чи справді війна скінчилася? Гармати дальше стріляють в Африці, Нікарагві, Китаю і в других місцях. Сотні тисяч робітників далі наложують своїми головами за інтереси капіталу.

Ліга Націй, яка мала ніби то докінчити з війнами, дрімає в Женеві від ріжних, "мирових" переговорів. В ній засіли представники великого капіталу і радять не про мир, а про те, як ним би то способом почати другу ще, страшнішу різню. Доказом, що не про роззброєння вони говорять, а про озброєння є те, що коли радянська делегація запропонувала дійсний план роззброєння, то буржуазія закричала, що такий план не можливо прийняти.

Та ми, працюючі, знаємо, що буржуазія не хоче і не може роззброїтися так довго, як вона стоїть при владі. Повне світвє роззброєння може привести тільки пролетаріат. І приїде час, що він переведе, але тоді, як він приїде до влади в цілому світі.

Та покищо в цілому світі, з винятком шесті частини земської кулі, де владу взяли робітники й селяни, які господарюють самі в себе, буржуазія ще при владі і день в день лапне другу різню. Видає мільйони суми на воєнне озброєння і прилагоджується, щоби у відповідний час знову зачати кривавий воєнний танець. В першу чергу вона хоче знищити С.Р.С.Р., який після світової війни і довгої завязтої горажаської війни гоїть свої рани та з кожним днем міцніє й буде соціалістичне господарство.

Радянський Союз є для пролетаріату його вітчизною, а для буржуазії гробкопателем. І свідоме робітництво, повинно встоювати масові віча і на них протестувати проти імперіалістичної війни, яку буржуазія знову готує. Члени Комуністичної Парті Канади повинні висловлювати робітникам, що їм принесла минула війна, а що

вона принесла для капіталістів. В своїх промовах треба вказати на здобутки в Радянським Союзі, та зробити порівняння доброду для працюючих в капіталістичних країнах і в Радянському Союзі. Нехай цей час стане дійсно "противоєнним". На всіх цих мітингах домагаймося свободи для всіх поневоленних народів, та свободи для тих тисячів, що мучать-

НОВИЙ СЕКРЕТАР Ц. К. КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ (Б.) УКРАЇНИ.

До тепер, як відомо, генеральним секретарем Ц.К. Комуністичної Партії (Б.) України був т. Каганович. На останньому пленумі Ц.К. Всесоюзної Компартії т. Кагановича вибрано на секретаря Всесоюзної Компартії, а секретарем Ц.К. К.П.(Б.)У. вибрано т. С. Косіора. Про себе т. Косіор каже:

"Я народився року 1889 у родині робітника-поляка на Дону. Початкову освіту здобув у заводській школі при Сулинському металургійному заводі (станція Сулин колишнього Донецького краю). З 13-ти років почав працювати в слюсарній майстерні на заводі. Працював рік і треба було переселитися на Юр'ївський завод біля Луганська, бо Сулинський завод після страйки робітників у 1905 році закрили. Тоді брат мій Володимир був у Російській Соціал-Демократичній Робітничій Партії, я виконував технічні доручення партії, а року 1907 мене офіційно прийняли до партії.

Незабаром після того мене заарештували й вислали в адміністративному порядку, а з заводу звільнили та позбавили права знову працювати. Тоді я вступив до кустарної шведської майстерні за учня, а також вів і партійну роботу. Рік працював, а там довелось знову вихити, бо нашу партійну організацію викрила поліція.

Мав я звязки на Сулинському заводі і дякуючи цьому вступив року 1909 знову на посаду кустарника. Але невдовзі на заводі працював, бо незабаром знову мене заарештували, 6 місяців сидів в Ново-черкаській крайній в'язниці, а далі вислали мене під догляд поліції на 2 роки в Павловський копальні в Донбасі. Тут я налагодив звязок з

Юр'ївською організацією та брав участь у передвибірній кампанії до 3-ої Думи. На Павловських копальнях працював 4 місяці, а далі вислали мене за межі Катеринославщини, в Харків.

У Харкові деякий час працював у профспілках, а далі налагодив звязок з частиною партійців, що були тоді в Харкові. Весною 1914 року в звязку з готуванням до страйки 1-го травня ми розвинули партроботу. Нас виказав провокатор Рудов, заарештували нас всіх та вислали за межі Харкова в Полтаву.

Ріку 1914, коли почалася війна, переїхали до Києва, де мав звязок з окремими партійцями. Спільно ми організували тимчасовий комітет більшовиків. Ріку 1915 переїхав до Москви. У Москві працював у Центросоюзі й з групою більшовиків московської організації, щоб зібрати зруйновану в Москві партійну організацію, та щоб скликати міську партійну конференцію. Провести конференцію не пощастило. Мене заарештували та вислали на 3 роки до Іркутської губернії.

Після лютневої революції 1917 року повернувся я до Петрограду, де працював в партійній організації Нарвсько-Петергофського району, а потім мене обрано до Петроградського Комітету й виконкомісії, де і працював до року 1918 (час переїзду до Москви). Ріку 1918 вийхав на Україну, щоб вести нелегальну роботу та працювати як секретар правобережного крайового комітету. Ріку 1919 працював на уманському фронті. В грудні року 1919 мене обрано до складу Ц.К. К.П.(Б.)У. Ріку 1922 переїхав до Сибіру на партійну роботу, де працював до 14-го з'їзду, коли мене обрано за секретаря Ц.К. В.К.П.(Б.).

ПОМЕРЛА МАРІЯ ГРІНЧЕНКОВА.

Дня 15. липня несподівано померла Марія Миколаївна Грінченкова, наукова співробітниця Української Академії Наук, відома, особливо своїми популярними творами, письменниця.

Небіжка народилася 1863 р. на Харківщині (дівоче прізвище Гладилина). Бувши сільською вчителькою, стрінулася з вчителем Борисом Грінченком — і поєднала з ним і свою долю, і свій хист, і свою працю на ціле життя. Разом учителювали, разом писали, разом працювали над розповсюдженням українських книжок, разом укладали відомий український словник. І все це в каторжних умовах старого режиму.

Прекрасне знання народної мови та вміння підійти до теми й цікаво її виложити здобули М. М. славу одного з найкращих у нас популяризаторів ще з 80-х років (під псевдонімом Марія Загірня: "Страшний втрог", "Як вигадано машинною іздити", "Про гарний народ" (Фінляндія), "Під землем" й багато інших; під псевдонімом — М. Доленко: "Якого нам треба ладу"). Переклади під псевдонімом М. Загірня: "Казки" Андерсена та Марка Твєна "Гек Фін і Том Соєр", чимало праці Ібсена й т. ин.)

До останнього моменту свого життя Загірня не складала працьовитих рук, видаючи заяву, що каються евого виникла, редагування чоловічків своїх творів, а особливо, словник УНДО на сторожі церкви і віковій роботі. Небіжка була

НОБІЛЕ Й МАДОННА.

Генерал Нобіле і його припад, з якого він поїхав відкривати північний бігун. Як він його "відкрив" — читачам вже відомо. (Малюнок Д. Мора в московській "Правді")

ЕЧЕЛЕНЦА ГНІВАЮТЬСЯ.

Нобіле хотів досягти полкоу в день вступу Ітаалі до всевітньої війни.

Нобіле хвалиться своїм "успіхом" і критикує високі дії "Красна".

Нобіле — організатор фашистської повітряної поїсії.

Пого фашистська ечеленца Парадні одягла штани, Шоб, спершись на криги кручі, На бігуна у день війни.

Шоб спершись на криги кручі, З ефектним жестом, міг він сам Хвалити чорну блюзу "дуче" Моржам, тюленьям і кітам.

"Не вийшло там, то вийде в Римі", І наш "герой", забувши гріх, Сам себе щедро хвалить нині Та критикує інших всіх.

А бігунові він помститися! — Поліцію! Нехай вона Негайно вкне у в'язницю Китів, моржів та бігуна!.. Ол. Крн.

ПОДЯКА

Онтерійського Провкому ТУРФДім Централному Виконавчому Комітетові, український робітничо-фармерський преси та всім відділам наших організацій і симпатикам.

Дорогі Товариші! Онтерійський Провком складає всім Вам щире товарисько подяку за Вашу щирі допомогу в демонструванні фільми "Тарас Шевченко" в часі її об'їздки по Канаді. Поверх сім місяців демонструвалася фільма по Укр. Роб. Фарм. Домах, перезджаючи з місця на місце по широкій Канаді й тільки дзвоброму товариському відношенню та щирій допомозі ми зможемо завдячувати її успіх. Ми спільними силами зробили велике діло — показали тисячам українського населення в Канаді життя нашого великого поета й допомогли своїй організації, а зокрема — Укр. Роб. Домові в Торонто.

Зокрема Провком складає щире подяку Ц.В.К. за його всі старання по демонструванні фільми в західній Канаді, а нашій робітничо-фармерській преси за сталі проголошення й попуяризування фільми.

Дякуючи всім Вам, товариші й товаришки, за спільну працю, ми висловлюємо надію, що об'їздки фільми "Т. Шевченко", як і подорож минулими роками по Канаді Дівочої Мандалінової Орхестри, одживила нашу організацію, зацікавила широкі маси працюючих іншою організацією, а тому шлій нашій організації принесла користь.

Провком і організоване українське робітництво в Торонто ніколи не забуде Вашої допомоги.

За Провком: І. Бойчук, голова, Т. Кобзей, секретар.

ЧОГО БОРНЯТЬ УНДІВСЬКІ СЕНАТОРИ.

Недавно у варшавському сенаті один із сенаторів поставив внесок, щоби скасувати давний міністерський розпорядок, яким введено релігійний примус в школах. В часі голосування найшлося трьох ундівських сенаторів, котрі та кож голосували за цим внеском. Між ними був сенатор д-р Горбачевський. Цей винюк ундівських сенаторів кинув острах в святоюрському таборі і всі три ундівські "вільнодумці" мусіли зложити публично заяву, що каються евого виникла, і стоять, як ціла партія УНДО на сторожі церкви і віковій роботі. Небіжка була

Працюючи в літі, не забувайте про свою пресу. Коли Ви нічого не зробили для неї в місяці травні, то зробіть за раз. Постарайтеся, щоб Ваша травнева ліста була заповнена.